

COCHRANE-REVIEW

Ingen evidens for effekt af hypnose til børn

Man har forsøgt at hjælpe tandlægeangste børn til at acceptere behandlinger ved hjælp af hypnose. Der er kun udført få og små randomiserede undersøgelser af metoden – og de viser ikke positiv evidens.

Winnie Brodam

Et nyt Cochrane-review taler forfatterne om anekdoter, når de omtaler troen på effekt af hypnose ved behandling af børn og unge. Det gør de på baggrund af et nyt review, som inkluderer tre studier omfattende i alt 69 børn i alderen under 16 år.

I to af studierne fandt man, at hypnose havde en vis gavnlig effekt ved anlæggelse af lokalbedøvelse – men ikke ved selve behandlingen. I et af studierne angav flertallet af børn, at de foretrak sedering frem for hypnose.

Cochranes forfattere konkluderer, at der er utilstrækkelig evidens for at anbefale hypnose som hjælp for børn og unge med tandlægeskræk. De erkender dog, at de konkluderer på baggrund af få randomiserede, kontrollerede studier, og de efterlyser mere forskning på området.

Kommentar af tandlæge, klinisk lærer, ph.d. Randi Abrahamsen, Sektion for Klinisk Oral Fysiologi, Tandlægeskolen i Aarhus:

– Reviewets konklusion bygger på et meget tyndt grundlag og er ikke en reel meta-analyse i modsætning til de fleste andre Cochrane-reviews. Der er kun inkluderet tre undersøgelser, og der har således ikke været tilstrækkeligt materiale til, at det er muligt at gennemføre den sædvanlige random-effect meta-analyse

af data. Det ene studie (Braithwaite 2005) har desuden aldrig været publiceret i et peer-reviewed internationalt tidsskrift og er mangelfuldt beskrevet med flere bias.

Et andet af de tre inkluderede studier undersøgte effekten af behandling med hypnose på motivation til brug af ortodontisk apparatur (headgear) i sammenligning med en kontrolgruppe, som kun modtog almindelige instruktioner fra specialtandlægen (Traklyali et al. 2008). Resultaterne viste, at kontrolgruppen anvendte headgear signifikant mindre efter seks måneders behandling, mens hypnosegruppen fortsat anvendte apparaturet i samme grad som ved start af behandling. Denne undersøgelse beskriver derfor intet om, hvordan hypnose kan anvendes til smertevoldende procedurer ved tandbehandling. Den eneste undersøgelse, som reelt fandt en effekt af hypnose på en behandling, der kan være smertefuld og angstprovokerende for barnet, var en undersøgelse af barnets accept af lokalanalgesi med hypnosebehandling sammenlignet med accept af lokalanalgesi uden hypnose (Gokli et al. 1994). Dette studie er velbeskrevet, velkontrolleret og anvendte validerede effektparametre.

Der er mange ting, som må tages i betragtning, når man læser hypnosestudier. Det er svært at lave en kontrolgruppe, der fungerer som troværdig placebo gennem hele behandlingen,

uden at der opstår andre parametre, som kan have en effekt på behandlingen, ligesom patientens forventning til behandlingen også spiller en stor rolle. Det er heller ikke muligt at blinde den, som udfører hypnosebehandlingen i studiet. Det kan være svært at sammenligne de givne suggestioner under hypnose mellem de forskellige studier. Der er et stort behov for velkontrollerede

hypnosestudier, selvom der efterhånden i litteraturen er et stigende omfang af evidens for hypnosens virkningsmekanismer og hypnosens gavnlige effekt på smertefulde procedurer og på kroniske smerter. Der er ikke rapporteret om bivirkninger ved hypnose, mens det er tilfældet ved både sedation og behandling i generel anæstesi.

ABSTRACT

Background

Managing children is a challenge that many dentists face. Many non-pharmacological techniques have been developed to manage anxiety and behavioural problems in children, such as: 'tell, show & do', positive reinforcement, modelling and hypnosis. The use of hypnosis is generally an overlooked area, hence the need for this review.

Objectives

This systematic review attempted to answer the question: What is the effectiveness of hypnosis (with or without sedation) for behaviour management of children who are receiving dental care in order to allow successful completion of treatment?

Null hypothesis: Hypnosis has no effect on the outcome of dental treatment of children.

Search methods

We searched the Cochrane Oral Health Group's Trials Register, CENTRAL, MEDLINE (OVID), EMBASE (OVID), and PsycINFO. Electronic and manual searches were performed using controlled vocabulary and free text terms with no language restrictions. Date of last search: 11th June 2010.

Selection criteria

All children and adolescents aged up to 16 years of age. Children having any dental treatment, such as: simple restorative treatment with or without local anaesthetic, simple extractions or management of dental trauma.

Data collection and analysis

Information regarding methods, participants, interventions, outcome measures and results were independently extracted, in duplicate, by two review authors. Authors of trials were contacted for details of randomisation and withdrawals and a quality assessment was carried out. The methodological quality of randomised controlled trials (RCTs) was assessed using the criteria described in the Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions 5.0.2.

Main results

Only three RCTs (with 69 participants) fulfilled the inclusion criteria. Statistical analysis and meta-analysis were not possible due to insufficient number of studies.

Authors' conclusions

Although there are a considerable number of anecdotal accounts indicating the benefits of using hypnosis in paediatric dentistry, on the basis of the three studies meeting the inclusion criteria for this review there is not yet enough evidence to suggest its beneficial effects.

Al-Harasi S, Ashley PF, Moles DR, Parekh S, Walters V. Hypnosis for children undergoing dental treatment. Cochrane Database of Systematic Reviews 2010, Issue 8. Art. No.: CD007154. DOI: 10.1002/14651858.CD007154.pub2.